

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Tšekki

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Tšekin tuomioistuinjärjestelmän muodostavat Tšekin perustuslakituomioistuin ja yleisten tuomioistuinten järjestelmä.

Yleisten tuomioistuinten järjestelmään kuuluvat korkein oikeus (*Nejvyšší soud*), korkein hallinto-oikeus (*Nejvyšší správní soud*), alueelliset ylioikeudet (*vrchní soud*), alueoikeudet (*krajský soud*) ja piirituomioistuimet (*okresní soud*).

Tuomioistuinten hallinto

Tuomioistuinten valtionhallinnon keskusviranomaisena on Tšekin oikeusministeriö.

Oikeusministeriö huolehtii alueellisten ylioikeuksien, alueoikeuksien ja piirituomioistuinten keskushallinnosta tuomioistuinlaissa 6/2002 säädettyä laajuudessa joko suoraan tai näiden tuomioistuinten puheenjohtajien kautta. Se voi huolehtia piirituomioistuinten keskushallinnosta myös alueoikeuksien puheenjohtajien kautta.

Joitakin valtion keskushallinnon tehtäviä hoitaa Tšekin korkeimman oikeuden presidentti (tai tapauksen mukaan varapuheenjohtaja) ja Tšekin korkeimman hallinto-oikeuden presidentti (tai varapuheenjohtaja).

Tuomioistuinten keskushallinnon viranomaiset huolehtivat tästä hallinnosta ottaen huomioon asianomaisten tuomarineuvostojen lausunnot.

Tuomarineuvostoja on perustettu Tšekin korkeimman oikeuden, Tšekin korkeimman hallinto-oikeuden, alueellisten ylioikeuksien, alueoikeuksien ja suurimpien piirituomioistuinten yhteyteen.

Joitakin hallintotehtäviä hoitaa tuomioistuimen hallintojohtaja tuomioistuimen puheenjohtajan alaisuudessa.

Tuomioistuintyytit – lyhyt kuvaus

Yleisten tuomioistuinten järjestelmä jakautuu neljään organisaatiohaaraan:

piirituomioistuimet, joiden kanssa samalla portaalla ovat pääkaupungin Prahin paikalliset alioikeudet (*obvodní soud*) ja Brnon kaupunginoikeus
alueoikeudet, toimipaikkoinaan Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Praha ja Ústí nad Labem, sekä Prahin kaupunginoikeus
Prahin ja Olomoucin alueelliset ylioikeudet
korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus, toimipaikkanaan Brno.

Erikoistuomioistuinten järjestelmään kuuluu vain Tšekin perustuslakituomioistuin

Tuomioistuinten hierarkia

Tšekissä muutoksenhaku määräytyy tuomioistuintyytin mukaan. Tuomioistuinten hierarkia on kolmiasteinen.

Tarkempia tietoja annetaan Tšekin yleisten tuomioistuinten järjestelmää käsittelevässä osassa.

Tuomioistuinten toiminnasta säädetään tuomioistuinlaissa 6/2002.

Piirituomioistuimet

- tekevät ratkaisut ensimmäisen asteen tuomioistuinina, jollei tuomioistuin käsittelyä koskevissa laeissa toisin säädetä,
- tekevät ratkaisut muissa laissa erikseen säädettyissä tapauksissa.

Alueoikeudet

- tekevät tuomioistuin käsittelyä koskevissa laeissa säädettyissä tapauksissa ratkaisut toisen asteen tuomioistuinina asioissa, joissa ensimmäisen asteen ratkaisut teki niiden alueeseen kuuluva piirituomioistuin,
- tekevät tuomioistuin käsittelyä koskevissa laeissa säädettyissä tapauksissa ratkaisut ensimmäisen asteen tuomioistuinina,
- tekevät ratkaisut hallinto-oikeudellisissa asioissa laissa säädettyissä tapauksissa,
- tekevät ratkaisut muissa laissa säädettyissä tapauksissa.

Alueelliset ylioikeudet

- tekevät tuomioistuin käsittelyä koskevissa laeissa säädettyissä tapauksissa ratkaisut toisen asteen tuomioistuinina asioissa, joissa ensimmäisen asteen ratkaisut teki niiden alueeseen kuuluva alueoikeus,
- tekevät ratkaisut muissa laissa säädettyissä tapauksissa.

Tšekin korkein oikeus

Korkein oikeus varmistaa ylimpänä oikeusviranomaisena asioissa, jotka kuuluvat tuomioistuinten toimivaltaan siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä, ratkaisutoiminnan yhtenäisyyden ja lainmukaisuuden

- tekemällä ratkaisut ylimääräisistä muutoksenhauista tuomioistuin käsittelyä koskevissa laeissa säädettyissä tapauksissa,
- tekemällä ratkaisut muissa asioissa, joista säädetään erikseen laissa tai parlamentin hyväksymässä, Tšekkiä sitovassa ja voimaan saatetussa kansainvälisessä sopimuksessa.

Korkein oikeus tekee ratkaisut myös

- ulkomaisten tuomioistuinten päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanokelpoisuudesta, jos niin säädetään erikseen laissa tai parlamentin hyväksymässä, Tšekkiä sitovassa ja voimaan saatetussa kansainvälisessä sopimuksessa,
- muissa asioissa, joista säädetään erikseen laissa tai parlamentin hyväksymässä, Tšekkiä sitovassa ja voimaan saatetussa kansainvälisessä sopimuksessa.

Korkein oikeus seuraa ja arvioi tuomioistuinten siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä lainvoimaisia ratkaisuja ja antaa tämän perusteella tuomioistuinten yhtenäisen ratkaisutoiminnan tueksi lausuntoja tuomioistuinten päätöksenteosta yksittäisissä tapauksissa.

Hallintolainkäyttölain 150/2002 mukaan:

Tšekin korkein oikeus

Korkein oikeus varmistaa ylimpänä oikeusviranomaisena ratkaisutoiminnan yhtenäisyyden ja lainmukaisuuden tuomioistuinten toimivaltaan hallinto-oikeudellisissa menettelyissä kuuluvissa asioissa ratkaisemalla kassaatiovalitukset mainitussa laissa säädettyissä tapauksissa sekä tekemällä ratkaisut myös muissa mainitussa laissa ja erikseen säädettyissä tapauksissa.

Korkein oikeus seuraa ja arvioi tuomioistuinten hallinto-oikeudellisissa menettelyissä tekemiä lainvoimaisia ratkaisuja ja antaa tämän perusteella tuomioistuinten yhtenäisen ratkaisutoiminnan tueksi lausuntoja tuomioistuinten päätöksenteosta yksittäisissä tapauksissa.

Hallintoviranomaisten lainmukaisen ja yhtenäisen päätöksenteon tueksi korkein oikeus voi mainitussa laissa säädetyissä tapauksissa ja siinä säädettyä menettelyä noudattaen antaa ns. perusluonteisen päätöslauselman (*zásadní usnesení*).

Oikeudelliset tietokannat

[Oikeustoimen portaali](#)

[Valtionhallinnon portaali](#)

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Molempia portaaleja voi käyttää maksutta.

Lyhyt kuvaus sisällöstä

Oikeustoimen portaali sisältää tietoja oikeusministeriöstä, yksittäisistä tuomioistuimista ja syyttäjänlaitoksesta sekä näiden yhteystiedot.

Hallituksen virallisessa portaalissa on saatavissa säädöskokoelmassa julkaistu Tšekin lainsäädäntö.

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.